

Helyteremtés múlt és jelen között

Célkitűzés

Dolgozatunk az idén nyáron „A római limes az európai kultúrtájban” keretén belül megvalósult mikházi régészeti feltárásokhoz és felmérési munkákhoz kapcsolódó új helyek teremtésével foglalkozik. A helyiek kezdeményezésére ezeket a funkciókat a falu központjában, a kultúrház mellett álló két épületben helyezzük el, melyhez szükséges átgondolni és újraértelmezni a már kialakult viszonyokat.

A régészek számára megfelelő tereket kell kialakítani az eredményes munkához. A feltárt leletek közelebb hozzák a múltat, új tudásra tehetünk szert, melynek elemzése és átadása is fontos feladat. Célunk a népi-és modern építészet összhangja, eme határhelyzet helyes kezelése. A régész és építész hivatás párhuzamaként megjelenő értékmentés és kapcsolatteremtés jó alapul szolgál a projekt megértéséhez és a feladatok helyes megoldásához. A kapcsolatteremtés természetesen nem csak a szakmabeliek kommunikációját jelenti, a kíváncsi társadalomra is gondolnunk kell, egy esetleges ismeretterjesztő tábor kialakítása is ezt szolgálná. A meglévő házakban rejlő lehetőségek felhasználásával szeretnénk egy olyan új központot megtervezni, ami több időszakban különböző csoportok igényeit is ki tudja elégíteni. A múlt régészeti feltárásai lehetőséget nyújthatnak a jelen és a jövő kulturális, közösségi fejlődésének. Ez nemcsak építészeti szempontból fontos változásokat jelenthet Mikháza és a környező falvak életében, hanem turisztikai fellendülést, új fejlődési irányt is.

Olyan hely megalkotására törekszünk, ami hozzájárul ahhoz, hogy az itt élők és az ide látogatók is megismerjék a hely szellemét, felfedezzék értékeit és a már meglévő kulturális életet együtt tudják alakítani.

Történeti áttekintés

Mikháza egy kicsi falu a történeti Erdély területén, Romániában. Maros megyében, Marosvásárhelytől 26 kilométerre északkeletre, a Nyárád folyó bal partján fekszik. Közigazgatásilag Nyárádremetéhez tartozik. Lakossága az elmúlt években gyors ütemben csökkent a migráció következtében: 600 főről 260 főre. Összetétele szerencsére vegyes. Idősek és fiatalok is élnek itt, bár a tanuló korú réteg gyakran kötődik más, nagyobb városhoz és fenn áll a veszélye, hogy ők a tanulmányaik befejeztével nem térnek majd vissza.

A falu története hosszú időre nyúlik vissza. Első írásos említése 1309-ből maradt ránk. A térségben előtérbe kerülő református vallás miatt, a katolikus közösség megtartására Boszniából érkező ferences rendi szerzetesek települtek meg itt 1635-ben. Ők építették a ma is álló, késő reneszánsz templomot és kolostort. Erről Orbán Balázs báró, író és néprajzi gyűjtő a következőket írja:

"mivel Marosszék népe nagyrészt áttért a reformált hitre, hogy legalább e havasalji néhány falu megmentessék, a bozniai ferencesek (patres Bosnenses) közül kettő, Salinay István és Lapati István küldettek ki."

1636-ban felépítették első kolostorukat egy kápolnával. Időközben a magyar ferences rend megerősödött és visszavették az irányítást. A régi épületek állapota leromlott, így Kájoni János házfőnök új kolostort építtetett, a kápolnát pedig bővítette. Az építkezést 1678-ban fejezték be. A rend több viszontagságos időszakon át egészen 1991-ig működött a faluban. Foglalkoztak borászattal, fafaragással, mezőgazdasággal, helyi anyagokból építkeztek, de a legfontosabb szerepük a kultúrateremtésben volt. Éneklésre és színjátszásra tanították a helyieket, iskolát működtettek, amely a marosvásárhelyi katolikus gimnázium őse volt.

"De ezen a Szentföld népességének értelmi fejlettségére nagy befolyással bírt és virágzott iskolát 1785-ben József császár eltörölte, alapját a Marosvásárhelyi iskolához tevén át."

Könyvtárat is alapítottak, mely 4200 kötetesre bővült. A második világháború könyvégetései nagy kárt okoztak benne, de a szerzetesek leleményességével sikerült egy részét megmenteni: a karzat alatti deszkapadló alá rejtették a köteteket. Ezeket a könyveket Marosvásárhelyen restaurálták és most ott őrzik. A templomot 1912-ben átépítették. Kriptájában Erdély több nemesi családjának tagjai nyugszanak, melyekből sajnos a világháború alatt néhányat feltörték és megrongáltak. A templomot nagy kegyelet övezte ebben az időben és hamarosan búcsújáráhellyé vált. Ez máig az év legnagyobb ünnepe Mikházán. Értékei közé tartoznak az eredeti, XVII. századból megmaradt bútorok, miseruhák, egy XIII. századi keresztelőmedence és Assisi Szent Ferenc kézzel rajzolt családfája 1901-ből. A közelmúltban kivitelezett restaurálások alatt előkerültek a vakolat alól a felszentelési keresztek és az eredeti festés a belső oldalon és a homlokzatokon is, valamint egy nemesi szarkofág az egyik oldalszentély alól. A templom ötszög alaprajzú tornya is különleges, hiszen ez nem egy szokványos építési mód. Régen öt harang volt itt, de mára már csak kettő maradt. A falutól keletre a

temető kertben áll egy szép állapotban megmaradt római katolikus kápolna 1728-ból, amit még ma is használnak. A falu híres emberei: Kacsó Sándor író, kritikus, Lokodi Gergely ferences pap, tanító, Kájoni János ferences házfőnök, énekgyűjtő és szerző, Szélyes Sándor rímfaragó, népdalénekes.

„Felső-Nyárad menti mesefalu” – ismerkedés a hellyel

Koncepciónk megalkotását a helyszín bejárásával és megismerésével kezdtük. A Mikházán eltöltött idő alatt sok tapasztalattal és élménnyel gazdagodtunk. Élvezhettük a helyiek vendégszeretetét, a környező természet szépségét és a falu hangulatát. A pozitív benyomások forrásait igyekeztünk megtalálni és több megállapítást is tehettünk közben.

A hangulat jellegzetes eleme a hagyományos falukép, völgyi falvakra jellemző beépítés. A többnyire tornácos házak az utcáfrontra épültek. A homlokzat vizuális megnyújtására a tornác utcafronti oldalára is került általában egy vakablak. Az udvart a házra merőleges helyzetű melléképület, jellemzően a háromosztatú csűr zárja le, mögötte kezdődik a kert. Ezen legnagyobb légtérű gazdasági épület funkcióját Nagyváthy János néhány sorban így összegezte:

„nincs a 'Gazdának nagyobb Kintse, mint a' jó tágas Pajta, vagy Tsűr; a'mellybe Gabonáját jól megszáraztva betakaríthatja:'s mikor egyéb dolog nints: rendel eltsépelhető”

A csűrnek legalább két része van: a szérű és a fiók. Az előbbi a cséplés helye, és ide állnak be a megrakott szekérrel. Erdélyben ezt a részt csűrközének nevezik. Ez lehet mindkét végén nyitott, vagy egyik végén zárt, illetve hasonló módon kapuval felnyíló. A szérűt a fióktól elválaszthatja alacsony, vagy magas deszkafal, de lehet az egész tér összenyitott, illetve osztatlan.. A fiók a raktározás helye, itt tárolják a telt kalászu kévüket. Harmadik térrész a kötőgerenda feletti padlásolatlan tér, ahová ugyancsak lehet rakodni, raktározni. Szekérbeálló funkciót is ellátott, sőt ellát a mai napig is, hiszen nagyon sok háztartásnál használatos még ez a közlekedési eszköz. Építőanyagként többnyire helyi anyagokat használtak, mint a fa, vályog és a kő. A csűr három részéből kettőt fából, egyet pedig kőből, vagy téglából építették vakolás és burkolat nélkül, hogy az a szellőzést ne akadályozza. Tetőszerkezetük hagyományos ácsjellegű (helyi forrásból megtudtuk, hogy bizonyos „ló nyak kötést” is alkalmaztak a helyi ácsok a kapcsolatok kialakítására).

Jellegzetes motívuma a falunak az utcaképeket tarkító régi és új székelykapuk megléte. A legkorábbi darabok az 1850-es években készültek. A hagyománytisztelő, mikházi emberek

ma is gondot fordítanak arra, hogy székelykapukat állíttassanak a házaik elé, melyhez mesterembert a környező településekről, jellemzően Nyárádremetéről fogadnak fel. Az ilyen kapuknak van egy nagy, négyzetes arányú szekéráthajtójuk és egy kiskapujuk. A vízszintes gerendákat merevítő könyökfákkal fogják össze, megfaragásuk a nyílás formáját szegmensívűre vagy félkörívűre alakítja, vagyis boltíveket utánoznak. A szemöldökgerendára építik a kis, kontyolt nyeregtetőt. Ezeknek a kapuknak a külső oldalát általában faragott díszítéssel látják el, melyek lehetnek inda- és virágmotívumok, világfa, rozetta és nap-hold ábrázolások is. A régebbi kapukon még látszik, hogy gyakran ki is festették ezeket a díszítéseket.

A helyi lakosság nagy része római katolikus vallású és előszeretettel jár vasárnaponként misére. Büszkék a falu központjában álló, ötszög tornyú templomukra. A sekrestyében lévő értékekre sajnos jelenleg semmi nem hívja fel a figyelmet.

A Nyárád folyó partján régen 4 duplakerekes, kétvállú malom működött és hajtotta a hasznat a lakosság és a ferences szerzetesek javára, egészen az államosításukig. A hajtóerőt a Nyárád folyó egyik mesterséges, leválasztott ága szolgáltatta. Áramtermelésre és terményőrlésre használták őket. Tapasztalatok szerint ezzel a hagyományos technikával megőrölt kukoricalisztból készül a legízletesebb puliszka. Ezek közül ma már csak egy malom romjai állnak.

Az előbb említett Nyárád folyó vize tiszta, akár fürdésre is alkalmas. A ferences rendi szerzetesek sokáig innen hordták a vizet a kolostorban élők használatára. Másik előnyös tulajdonsága, hogy nagy mennyiségű kavicsot hord le, melyet építkezésre hasznosíthatnak a helybeliek.

A közösségi élet a ferences rendi barátok működése alatt élte egyik fénykorát. Abban az időben rendszeresen voltak közösségi összejövetelek, ahol színjátszást és éneklést tanultak együtt a falubeliek a szerzetesek segítségével. Ezután jött egy csendesebb időszak a közösségi életben, melyet a 2002-ben megépített csúrszínház programjai törtek meg. Ez a programsorozat azóta is nagy sikernek örvend a térségben. A mezőgazdaság visszaszorulása hozta az igényt a jó állapotú melléképületek újrahasznosítására. Mivel maga a csűr is népi építészeti érték, ezért a bennük tért nyert új funkciók erősítik a látogatóban a népi kultúra tiszteletét is. A csúrszínház Szélyes Ferenc kezdeményezésére Koszta Árpád építészeti tervei alapján készült el és Keresztes Géza jurtaszerű nézőterével egészült ki.

Másik nagyon népszerű kezdeményezés az ásatásokhoz kapcsolódó Római Fesztivál, ami reményeink szerint hagyománnyá fog válni.

Előképek

Számos, már megépült ház szolgált inspirációként. Az előképek keresésénél igyekeztünk az anyaghasználat, a hely szellemének tisztelete és persze a kialakuló kontraszt szerint forrásokat keresni. A mai modern építészetben első lépésként döntenünk kell: olyan épületet tervezünk, olyan felújításban gondolkodunk ami feltűnésmentesen beleolvad a környezetébe, használja a múlt elemeit, vagy a jelen kor eszközeit alkalmazva valami teljesen újat, markánsan más dolgot hozunk létre. Természetesen semmi nem ennyire fekete és fehér, de induláskor nekünk is el kellett döntenünk, hogy melyik irányba haladunk. A mikházi hagyományok megtartása, követése esetleges újjáélesztése alapvető szempont volt számunkra. Hasonló gondolatokkal átszótt házakat találtunk Antonio Jiménez Torrecillas, Czigány Tamás, Cseh András, Papp Róbert, Vincze László vagy akár Jorn Utzon építészetében. Vegyük sorra hát az inspiráló elemeket.

Antonio Torrecillas munkáját dicséri a granadai Nasrid fal rekonstrukciója (1-2. ábra). Az eredeti építményből egy körülbelül 30 m hosszú darab hiányzott, aminek pótlását Torrecillas igazán nagy odafigyeléssel oldotta meg. A hiányzó falszakaszt vékony gránitlapokból építették fel, amelyeknek szabálytalan elrendezést adtak. A lyukarchitektúrának köszönhetően sejtelmes fény szűrődik át az átjáró folyosóként is szolgáló falba bensőséges hangulatot teremtve. Ennek a tervnek a meglévő építményhez való igazodása ragadta meg a fantáziánkat. Követendő példának tartjuk Torrecillas alázatosságát, ami a Torre del Homenaje vagy a Centro Jose Guerra épületeiben is szembeötlő.

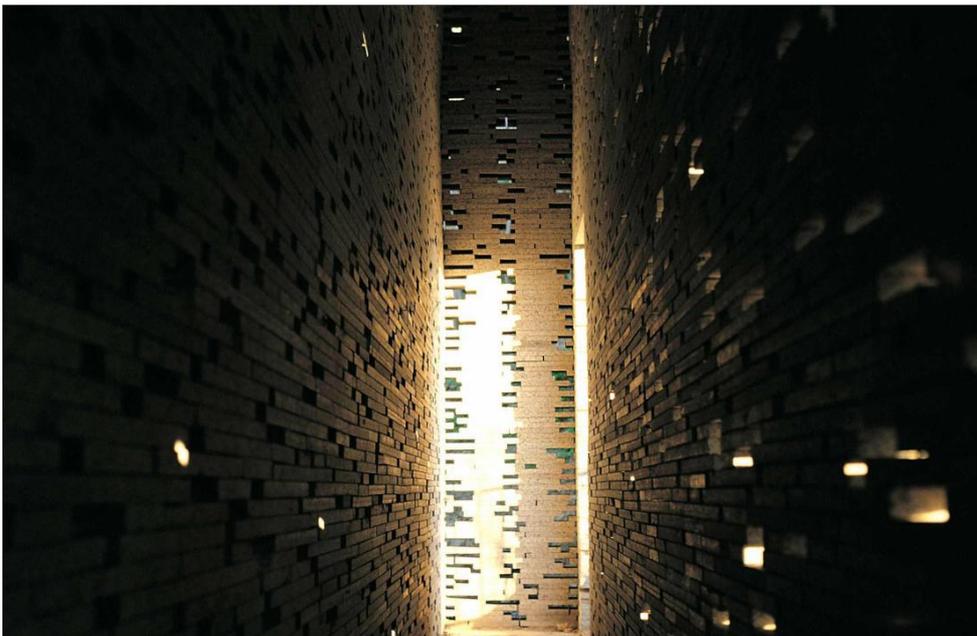
Közelebbi példa Czigány Tamás, Cseh András és Papp Róbert Szent csend zárandokháza Pannonhalmán (4-5. ábra). Az Apátság 1900-as években alapított gőzmosodájának helyet adó területen alakították ki a szálláshelyeket. „A csendes, fás-ligetes terület ideális lehetőséget nyújt az Apátságba érkező vendégek – zárandokok, családok, ifjúsági csoportok – fogadására és elszállásolására.” A tervezők itt is igyekeztek mindent megtartani és felújítással hasznosítani, amit csak lehetett, de a gőzmosoda rossz állapotú épületét mindenképpen el kellett bontani. Mi is ilyen szemlélettel nyúltunk hozzá a házakhoz: igyekeztünk mindent az eredeti formájában megőrizni, csak a tényleg menthetetlen épületeket bontottuk le (ilyen például a régi csűr, amit viszont egy új, tradicionális jegyeket hordozó csűrrel pótolunk). A Szent csend zárandokház funkciója is a rendezvények lebonyolítása és alkalmi táborok lakóinak elszállásolása.

Közösségépítő céllal épült Makovecz Imre zalaszentlászlói Faluháza is (6. ábra). Egy nem működő, hely hiányában életképtelenné vált közösséget próbált meg feléleszteni egy új

épületszárny megépítésével, amely átmenetet képez mind funkciójában mind fizikálisan a művelődési ház és az ivó között. Nem szigorúan ellenőrzött teret hozott létre, hanem mindenki számára nyitott és elérhető faluközpontot alkotott. A helyi anyagokat és munkaerőt megbecsülve a kivitelezés nagy részét a falu lakói végezték.

A Vincze László által tervezett, Káli-medencében található majorság megmutatta nekünk, hogy valóban szép dolgot lehet teremteni egy funkcióváltás eredményeként (7-9. ábra). Néhány épület lebontásra került, volt amit megtartottak, de az összhang megmaradt. A múlt és a jelen egymás mellett tud élni szoros kapcsolatot teremtve. Reméljük, hogy tervünk is ezt az érzést kelti majd.

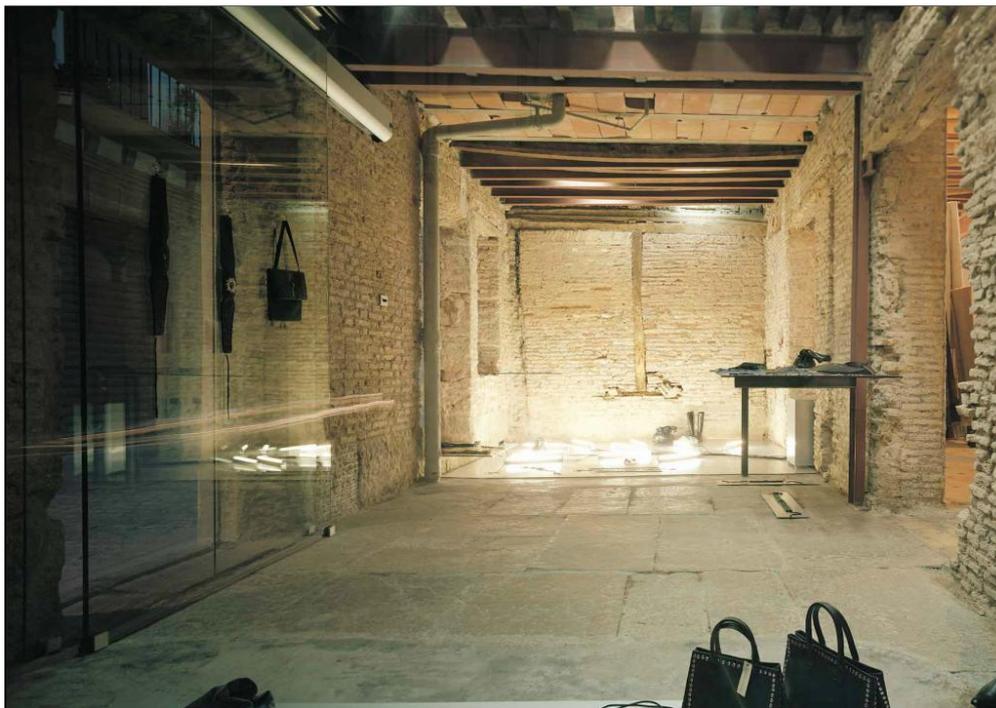
Ezen példák ösztönöztek bennünket, hogy Mikháza lakóinak és az odalátogatóknak egy valóban autentikus, minden igényt kielégítő épületegyüttest tervezhessünk.

1. ábra: Antonio Jiménez Torrecillas: Nasrid fal, Granada, Spanyolország

2. ábra: Antonio Jiménez Torrecillas: Nasrid fal, Granada, Spanyolország

3. ábra: Antonio Jiménez Torrecillas: Dal Bat Showroom, Granada, Spanyolország

4. ábra: Czigány Tamás, Cseh András, Papp Róbert: Szent csend zarándokház, Pannonhalma

5. ábra: Czigány Tamás, Cseh András, Papp Róbert: Szent csend zarándokház, Pannonhalma,

6. ábra: Makovecz Imre: Zalaszentlászlói faluház

7. ábra: Vincze László, Páczelt Péter: Majorság a Káli-medencében

8. ábra: Vincze László, Páczelt Péter: Majorság a Káli-medencében

9. ábra: Vincze László, Páczelt Péter: Majorság a Káli-medencében

10. ábra: Álvaro Siza Vieira: „VMD” House, Oostende, Belgium

„Értékes múltból értékes jövőt” - tervezésmódszertan

Az idén nyáron „A római limes az európai kultúrtájban” keretén belül Mikházán folytak a régészeti feltárások, felmérési munkák. A település határozott elképzelése az itt talált leletek, épületmaradványok helyben történő bemutatása.

Ennek helyszínéül a falu központjában álló két funkcióvesztett épületet jelölték ki: a tanító és a kántor házát felmérés és átalakítás céljára. Feladatunk ennek a funkcióváltásnak a megtervezése volt.

A tervezési területen három ház áll: a tanító háza, a kántor háza és a kántor házához tartozó romos állapotban lévő csűr. A kántor háza jó állapotú, hagyományos háromszögletű épület, melynek részei: kisház, nagyház, paradés ház. Az udvarhoz egy két oldalon körbeforduló, széles tornáccal csatlakozik, melyet vadszőlő fut be, mint oly sok házat a faluban. A hátsó szobában gyűjtik most a könyveket egy jövőben kialakítandó könyvtárhoz, az utcafronti szobában pedig egy Széllyes Sándor kiállítás kapott helyet. A tanító házának csak az első traktusa maradt meg jó állapotban, a kert felőli részeket a közelmúltban bontották el. Az első szobából kétirányú kapcsolat valósult meg: az udvar felé ajtóval a másik oldalra pedig tornáccal csatlakozott a ház. A tetőszerkezete mindkét háznak cseréppel fedett, szarufás magastető. Az utca felőli homlokzaton mindkét épületnél három ablak van, melyekből a kántor házánál az egyik nem belső térre, hanem a tornácra néz. A homlokzatkialakításuk autentikus, fehérre meszelt és sarokrízalitos.

Elképzeltünk a faluba egy nagyléptékű koncepciót, mely több pontot is érintene (11. ábra). Ennek első állomása a főúti letérő helyzetbe hozása. A mostani egyszerű tábla helyett valamilyen figyelemfelkeltő jelzést helyeznénk el, melynek informáló szerepe is lehetne (a mikházi érdekességek megjelölésével). Rekonstruálnánk a Nyárád partján álló malomépületet használati célra, vagy csak bemutató jelleggel. Itt meg lehetne nézni a hagyományos, kukoricaőrlési technikát. Rendbe raknánk a Nyárád folyó egy szakaszát, hiszen olyan tiszta a vize, hogy fürdésre is alkalmas lenne. A templomban raktározott értékeket, amikről most nem tudnak az ideérkező vendégek, áthelyeznénk az újonnan kialakított bemutatótérbe. Lehetővé tennénk a jelenleg kórházi célok miatt elzárt kolostorépületek látogatását, hiszen egy érdekes épületről van szó melynek mennyezetén még megmaradtak az eredeti freskók. Információs rendszerrel hívnánk fel a figyelmet a temetői kápolnára, amit szintén látogathatóvá tennénk, mivel most csak temetésekkor nyitják ki. Hangsúlyt fektetnénk a régészeti lelőhelyekre, a csúrszínházra, művelődési házra, a könyvtárra és a panzióra, aminek bárjába a helybeliek is szívesen járnak. Fontos szerepet kapna a megtervezett régészeti központ és bemutatótér, ahol állandó kiállítás lenne a régészeti leletekből, helyi értékekből, illetve ideiglenes kiállítások is helyet kapnának. Az itt kialakított matracszállás felhasználásával tematikus régészeti gyerektáborok is szerveződnének. Mialatt az idelátogató bejárja ezeket a helyeket jobban megismeri a falut, kapcsolatba kerül a helyi emberekkel és kap egy átfogó, élménydús képet.

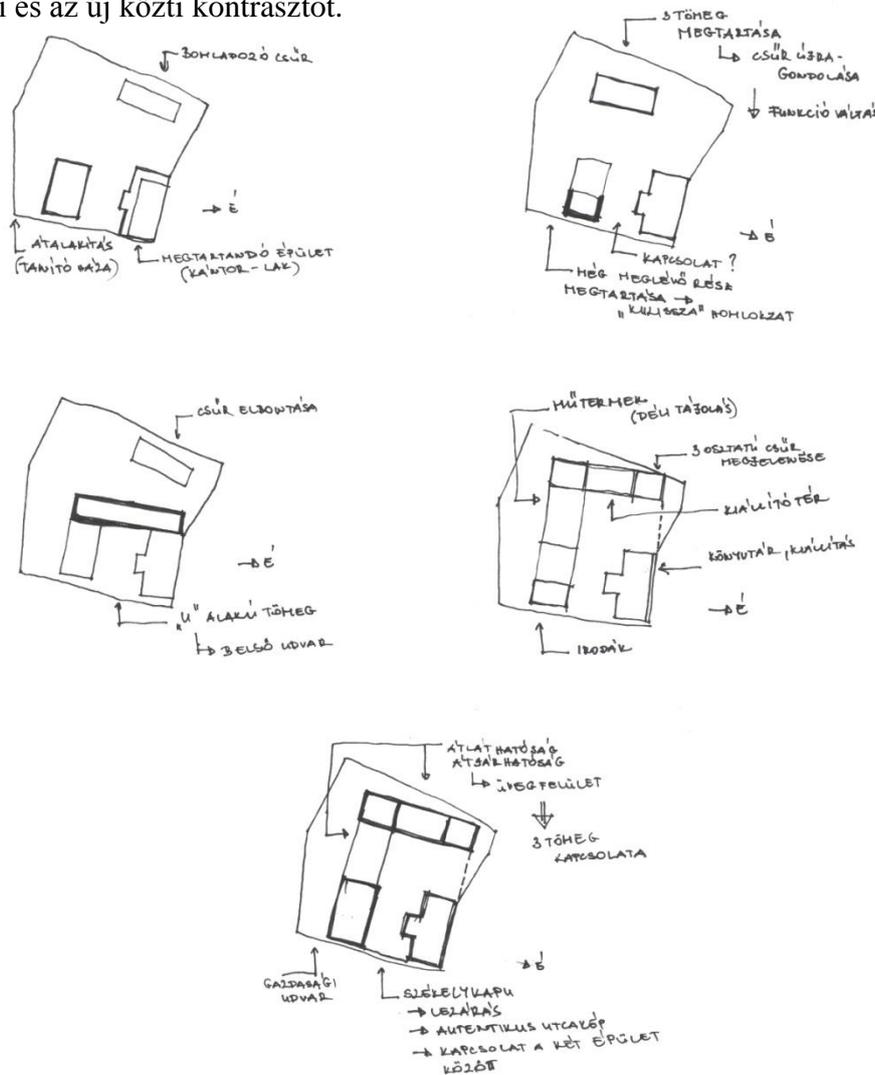

11.ábra: Nagyléptékű koncepció, s.k.

A terv

Mivel a tervezési helyszín a falu központjában van, így szerettünk volna egy olyan teret megalkotni, ami kényelmesen használható az itt dolgozók számára és rendezvényeknek is megfelelő. Ebből következett, hogy nem szerettünk volna sűrű beépítést ide. A telken körbeforduló tömegek között kialakított U alakú udvar megfelel ezeknek a feltételeknek, területe körülbelül 300 m².

A koncepciónk fontos eleme, hogy a kántor házát teljesen megőrizzük, csak a belső funkciók elhelyezését gondoltuk át. A tanító házának is megtartjuk az első, nem rossz állapotban lévő traktusát. Ez azért is tűnt járható útnak, mert a falu anyagi gondokkal küzd és a jelenlegi lélekszáma nem tudna fenntartani egy nagyobb komplexumot. Léptékben, anyaghasználatban és beépítésben követjük a helyi hagyományokat, ellenben az új terek kialakításánál, az épületrészek szerkezeténél és a látványánál modern hatásra törekedtünk a tervezésben, ezzel erősítve a régi és az új közti kontrasztot.

12. ábra Beépítési változatok, s.k.

A kántor házában két szobát kapott meg a könyvtár, ahol meg lehet tekinteni Kacsó Sándor író emlékkiállítását is. A harmadik, utcafronti szobából nem helyeztük át Szélyes Sándor („a nagy mókamester”) kiállítását.

A régészeti központ funkciót az igényeknek megfelelően igyekeztünk megtervezni. A meglévő szárnyba kerültek az irodák és innen szintváltással jutunk át a közösségi, pihenő és fogadótérbe. A szintkülönbség oka az eredeti épületrész megemelt padlószintje. A szintváltásra azért van szükség, hogy a további terekbe már a külső terep szintjén be lehessen jutni, így biztosítva az akadálymentességet is. A szoba szélső oldalától eltolva alakítottunk ki egy teakonyhát az itt dolgozók számára, mellette pedig egy információs pultot az ide érkezőknek. Erre a tömegre merőlegesen, csúrszerűen helyeztünk le egy háromosztatú új épületrészt. A háromosztatúság megjelenik a funkcióknál és a homlokzat megjelenésénél is.

A három egység:

1. „Kő traktus”: Ide került a régészeti kiszolgáló egység, melynek részei: kívülről feltölthető és biztonságosan zárható raktár, szociális blokk és fotószoba. Burkolata bontott téglából készül és megvilágítása egy eresz alatti sávablakkal történik, a hagyományos csűrökön megjelenő szellőzőnyílást absztrahálva.
2. „Középső fa traktus”: Itt kapott helyet a bemutatótér. Ez a rész elég nagy ahhoz, hogy akár több állandó, vagy ideiglenes kiállítást (régészeti bemutatótér és templomi kiállítótér) is elhelyezhessenek benne. A tér felosztását paravánokkal biztosítjuk.
3. „Első fa traktus”: Ez a rész közvetlenül kapcsolódik a kiállítótérhez, így ide képzeltük el a vendég mellékhelyiségeket, melyekhez egy mozgássérült WC is tartozik. Ezen kívül itt található egy zárható szekrényes ruhatár és a padlástéri matracszálláshoz felvezető lépcső is. Ennek a tömegnek az északi homlokzatán játékos módon helyeztünk el egy kis méretű ablakot, melynek funkciója, hogy több fényt juttasson a térbe. Az utóbbi két épületrész burkolata fából készül.

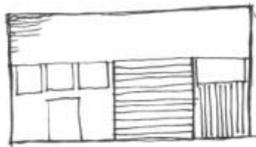

↳ BŐRÖS UTCAI LÉTELÉPÍTÉS

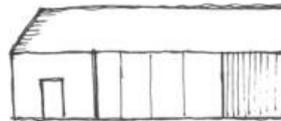
↳ SZÉKELYKAPU
↳ AUTHENTIKUS UTCAI
BOMLÓKÉPZÉS

HÁGYOMÁNYOS CSÜZ

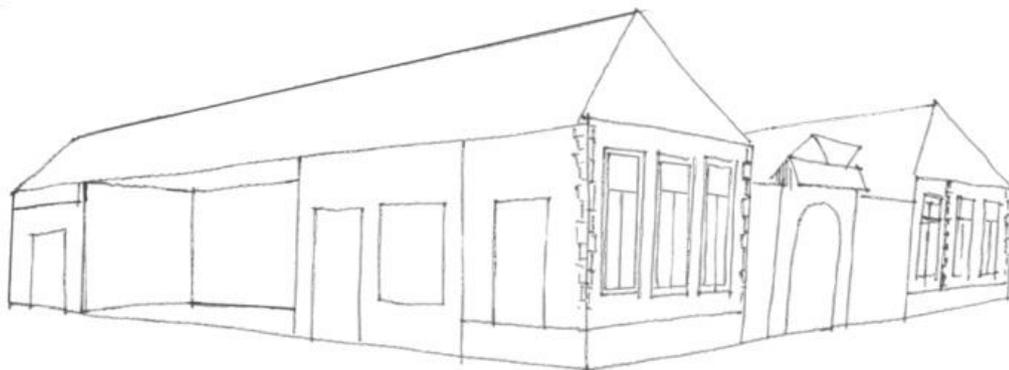
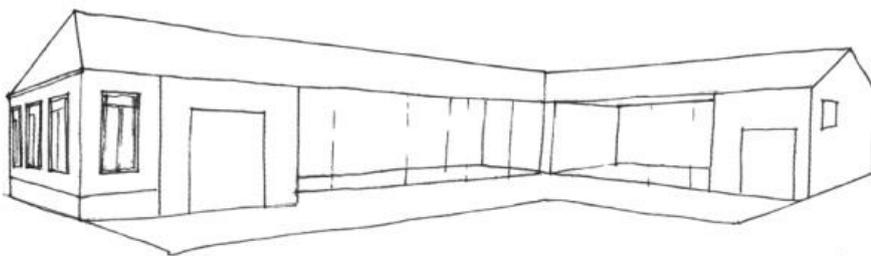

- ↳ TÁRSASHÁNYTÁROLA'S
- ↳ KIS FELSŐ NYILÁK
- ↳ 3 OSZTÁLYOS
- ↳ FA ÉS TÉGLA
- ↳ CSERÉP FEDÉS

ÚJ CSÜZ

- ↳ 3 OSZTÁLYOS
- ↳ FA ÉS TÉGLA
- ↳ HÁLYGÓTÉR
- ↳ SZÁLLÁS
- ↳ BAKTÁ'RAK
- ↳ CSERÉP FEDÉS

13. ábra: Homlokzatképzés, tömegformálás, s.k.

Mikházán szálláslehetőségre egy panzióban és magánháznál van lehetőség, de a nyári időszakban még több férőhelyre lehet majd szükség. Ezért gondoltuk, hogy érdemes a kiállítótér feletti padlásteret kihasználni, így ide egy 18 fős matracszállást terveztünk, mely kilátásba helyezi egy kisbusznyi gyerek táborozásának lehetőségét is.

A tanító házának tömegét és a kiállítóteret egy semleges, áttört tömeggel kötöttük össze. A nagy üvegfelületek funkciója, hogy az udvarban állva olyan hatást keltsenek, mintha ott se lennének, tehát inkább a tanító házának tömegét és az „új csűr” tömegét érzékeljük. Déli homlokzat révén itt kerülnek kialakításra a műhelyek, így kellően világos lesz a munkatér. Az árnyékolást fa lamellákkal képzeltük el. A tér felosztását két darab mobilfallal oldottuk meg, melyek a padlóba süllyesztett alsó és a födémbe rögzített felső sínrendszerekkel működnek. A tömeg déli oldala felől parkolókat, gazdasági bejáratot is kialakítottunk.

Mivel az utcai homlokzatok megmaradtak eredeti formájukban, ezért a bejutást egy látványában középük illő székelykapuval képzeltük el.

Tervünk célja, hogy felélesszük a mikházi közösségi életet, olyan tereket teremtsünk, amelyek valóban hasznosak, a művelődést és a kikapcsolódást szolgálják. Igyekeztünk minden korosztályra gondolni a program kialakításakor. A látogatók betekintést nyerhetnek a régészek munkájába, a felnőttek gyönyörködhetnek a kiállításokban, a gyerekek pedig játszva tanulhatnak a nyári táborokban. Reméljük, hogy Mikháza hagyományait megtartva közelebb hozhatjuk a múltat a jelenhez.

Hivatkozások:

- Antonio Jiménez Torrecillas <http://www.antoniojimeneztorrecillas.com/>

(megtekintve: 2013. október 19.)

- Czigány Tamás, Cseh András, Papp Róbert: „Szent csend – zarándokház és erdei kápolna, Pannonhalma” *Építészfórum*, 2011. január 19.

<http://epiteszforum.hu/szent-csend-zarandokhaz-es-erdei-kapolna-pannonhalma>

(megtekintve: 2013. október 19.)

- Taylor Medlin: „Spanish Gypsies” *RE:mote..... Controlled*, 2009.február 18.

http://constructionculture.blogspot.hu/2009_02_01_archive.html

(megtekintve: 2013. október 19.)

- Vincze László: „Majorság a Káli-medencében” *Építészfórum*, 2010.december 3.

<http://epiteszforum.hu/majorsag-a-kali-medenceben>

(megtekintve: 2013. október 19.)

- Czégány Sándor, Dobrosi Tamás, Fábíán Rigó Tamás, Ferenc Attila, Fülöp Tibor, Kiss Kálmán, Kis-Simon Olivér, Szegedi Antal: „Zalaszentlászló- Faluház” *Élőépítészet*

<http://eloepiteszet.hu/hu/epuletek/epiteszek/kos-karoly-egyules-tagok/makona-epitesz-tervezo-es-vallalkozo-kft/makovecz-imre/zalaszentlaszlo-faluhaz>

(megtekintve: 2013. október 19.)

- „’VMD’ House” *Duccio Malagamba Fotografia*, 2012.

http://www.ducciomalagamba.com/imagenes.php?IdProyecto=279&Nom_Imagen=006-279.jpg&Idioma=En&IdImagen=12137

(megtekintve: 2013. október 19.)

- Dénes György (szerk.): *Organikus építészeti útikönyv*, Serdián Kft., Budapest, 2011
- Klein Kinga: „Angol pajta újrahasznosítva” *dekoder, stílusra hangolunk*, 2011. március 30.

http://dekooder.blog.hu/2011/03/30/angol_pajta_ujrahasznositva

(megtekintve: 2013. október 21.)

- „Sommarhus at Stora Gasmora / LLP Arkitektkontor” *ArchDaily*, 2013. október 20.

<http://www.archdaily.com/438870/sommarhus-at-stora-gasmora-llp-arkitektkontor/>

(megtekintve: 2013. október 21.)

- *Székelyföldi Info*

http://www.szekelyfoldiinfo.ro/Menu/mikhaza-prezentacio_kepekben-turisztikai_attrakciok-szallas-helyek-terkep-a_kornyek_turisztikai_latvanyossagai-szallasai-mikhaza.html

(megtekintve: 2013. október 24.)

- *Wikipédia*, 2013, március 6-i változat, Creative Commons Nevezd meg! – Így add

tovább! 3.0 Unported Licencfeltételeinek megfelelően szabadon felhasználható

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Mikh%C3%A1za>

(megtekintve: 2013. október 24.)

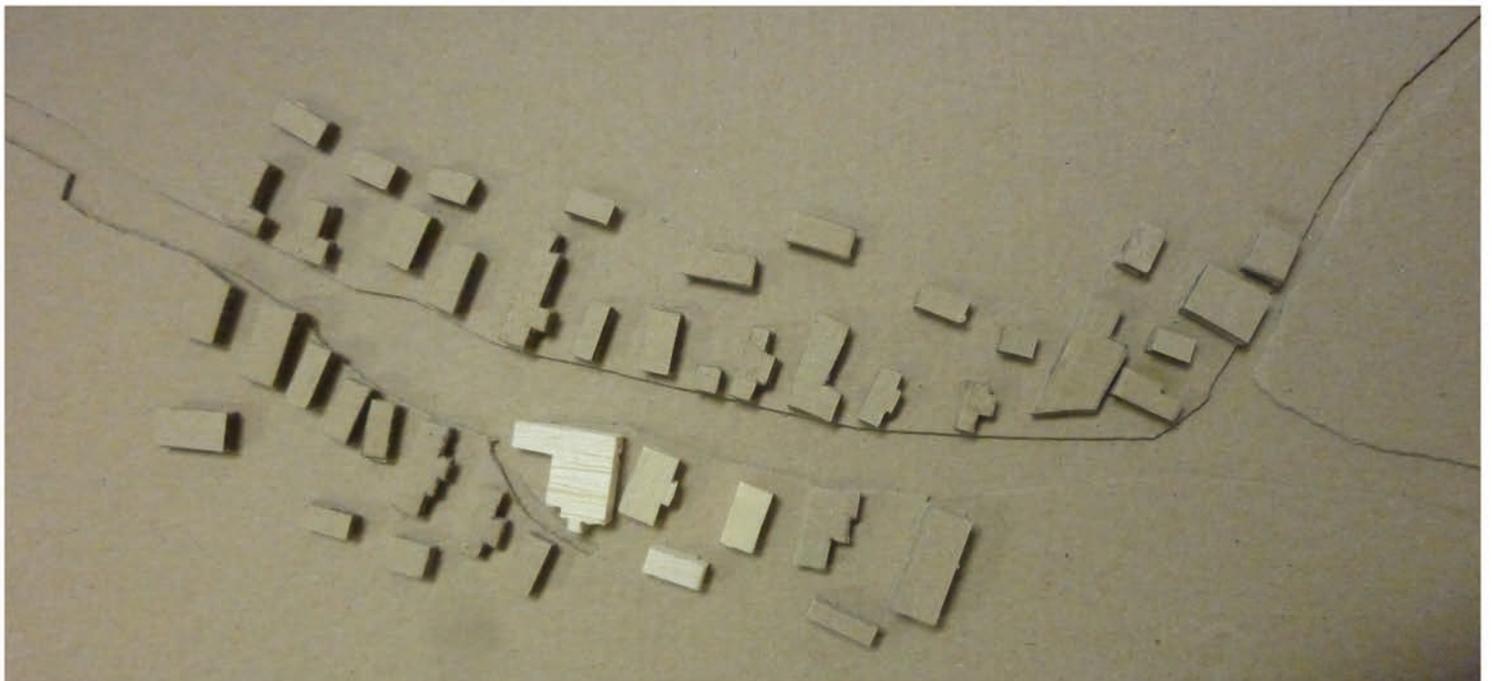
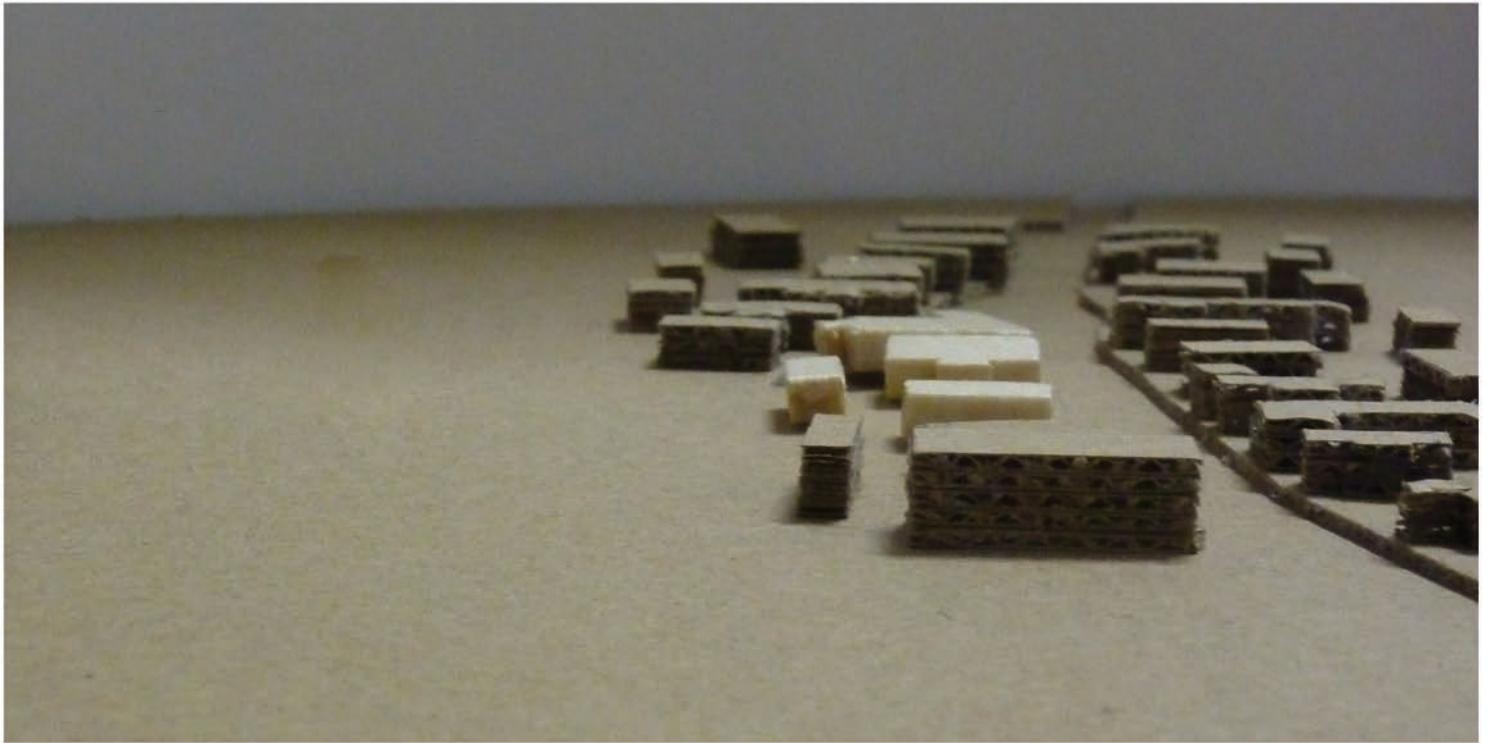
- Sylvester Lajos: „Csúrszínház egy Felső-Nyárád menti mesefaluban” *Háromszék*, 2009. július 4.

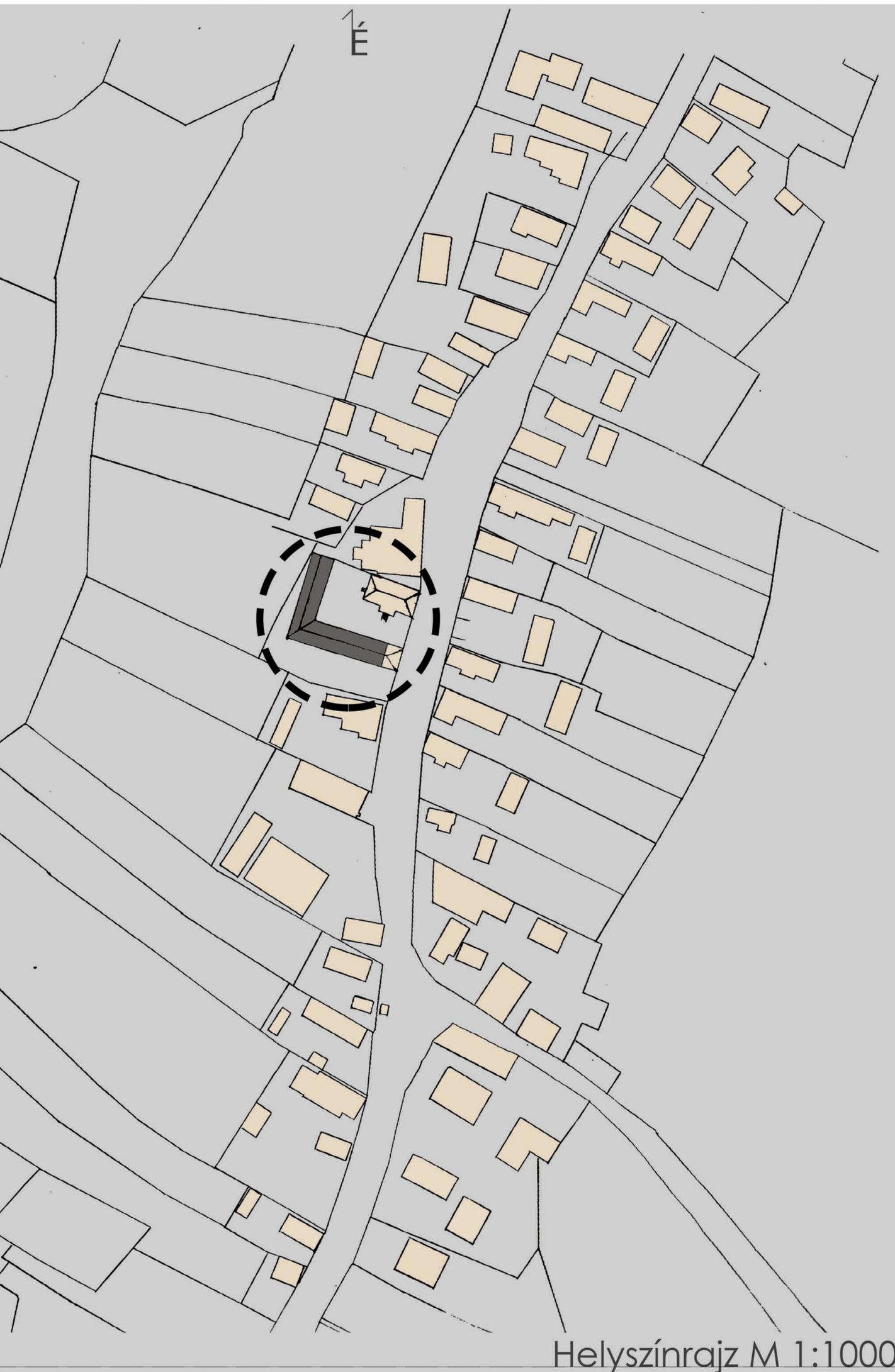
http://www.3szek.ro/load/cikk/20618/csurszinhaz_egy_felso-nyarad_menti_mesefaluban_-_sylvester_lajos (megtekintve: 2013. október 24.)

- Istvánfi Gyula: *Az építészet története, Őskor, Népi építészet*. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt., Budapest, 2006

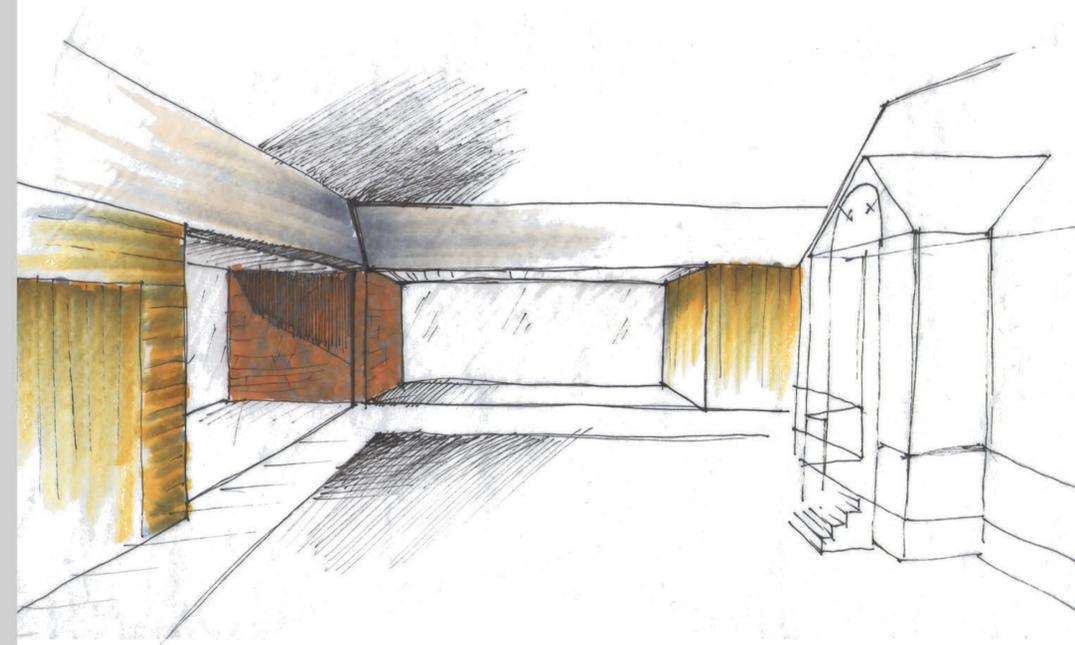
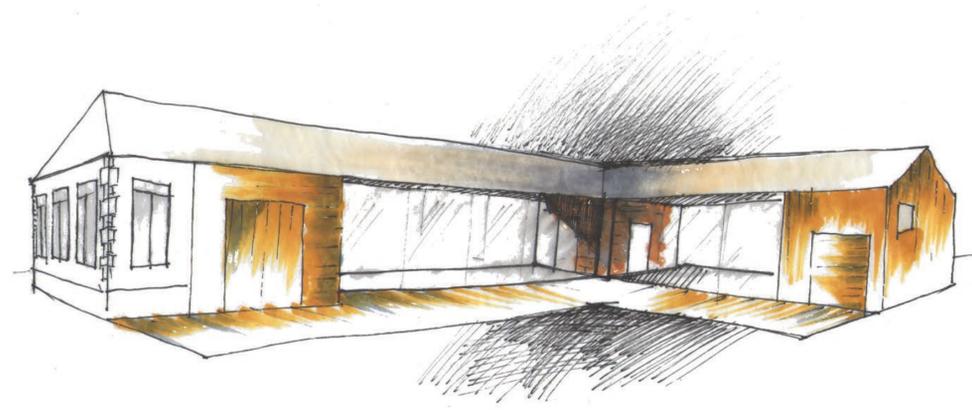
Budapest, 2013. október 25.

Makettfotók

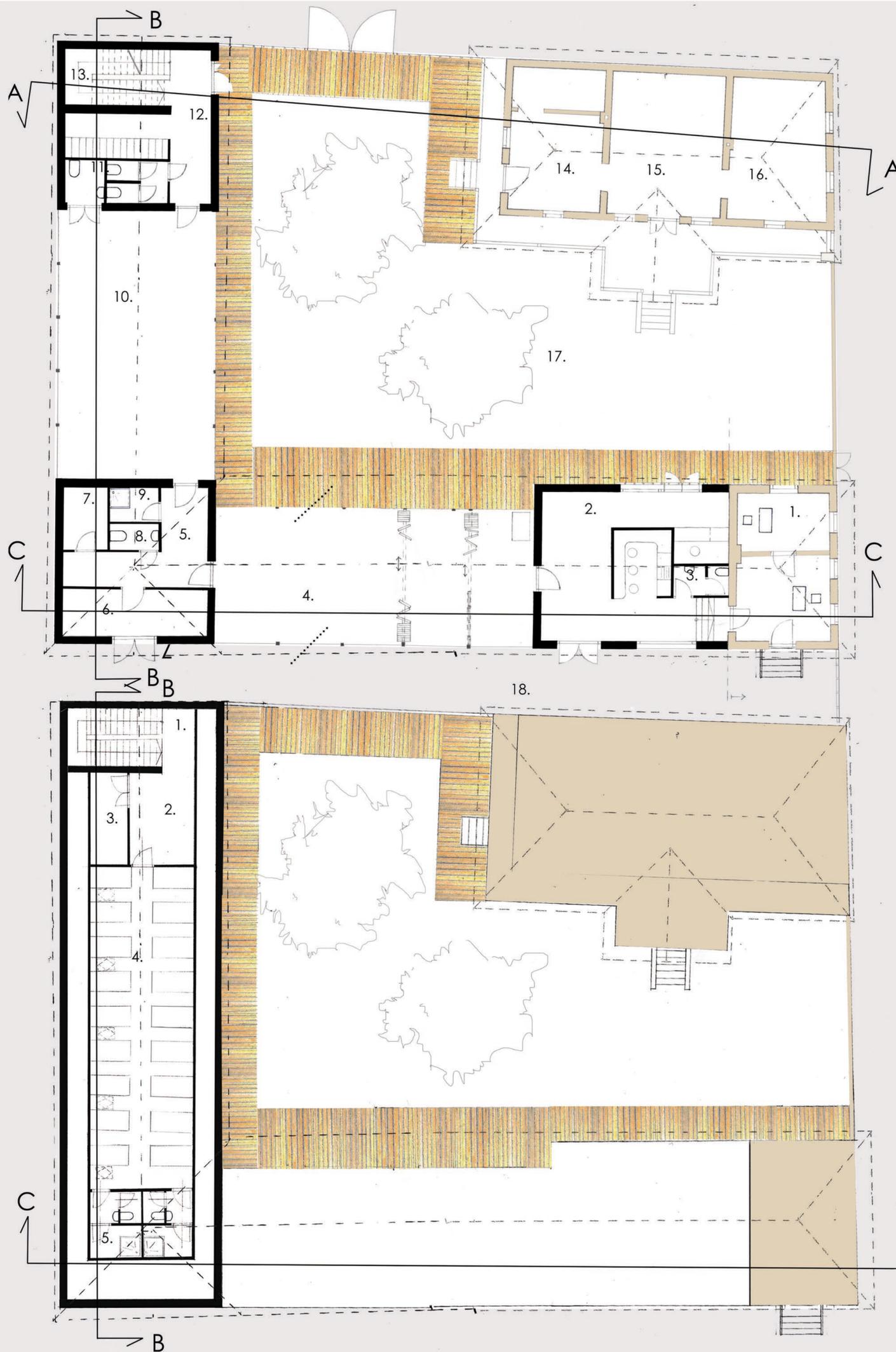

Helyszínrajz M 1:1000

Látványtervek

Földszinti alaprajz M 1:100

Földszint

1. Irodák
2. Közösségi tér és információ (50,2 m²)
3. Wc (3,75 m²)
4. Műhelyek (85,8 m²)
5. Közlekedő (15,69 m²)
6. Raktár (13 m²)
7. Fotólabor (5,4 m²)
8. Wc (2,42 m²)
9. Fürdő (3,3 m²)
10. Kiállítótér (81,9 m²)
11. Wc blokk (9 m²)
12. Előtér és ruhatár (22 m²)
13. Lépcsőház (11,25 m²)
14. Könyvtár
15. Könyvtár
16. Kiállítás
17. Belső udvar
18. Gazdasági udvar

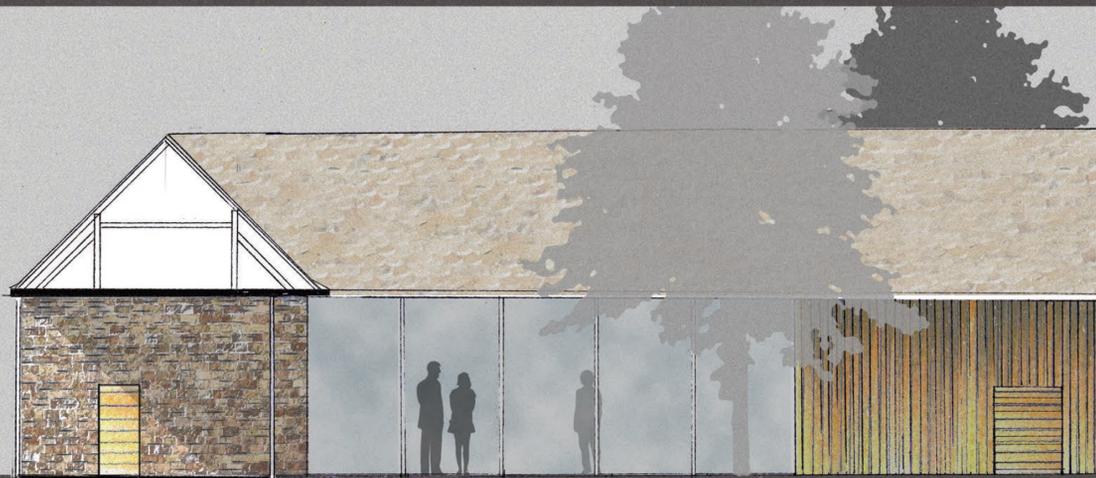
Emeleti alaprajz M 1:100

Emelet

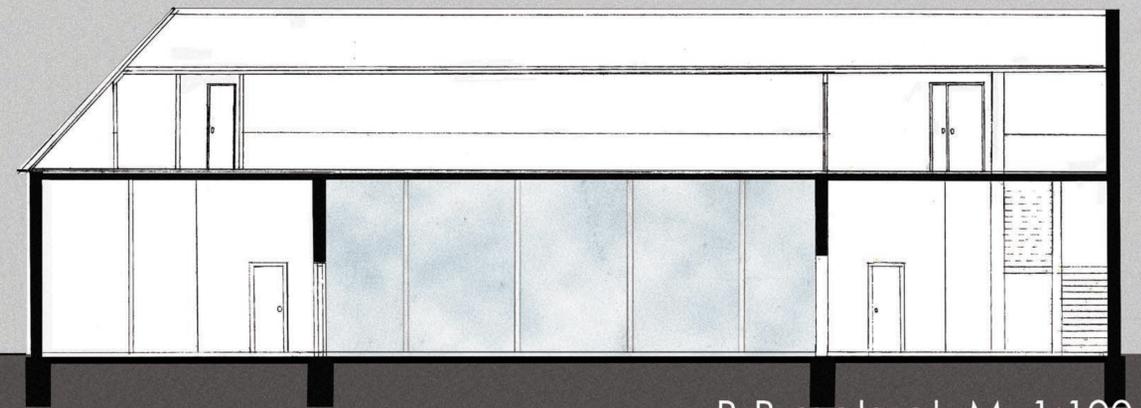
1. Lépcsőház (11,25 m²)
2. Közlekedő (18,5 m²)
3. Raktár (10,8 m²)
4. Matracszállás (62,55 m²)
5. Fürdő és wc blokk (13,5 m²)

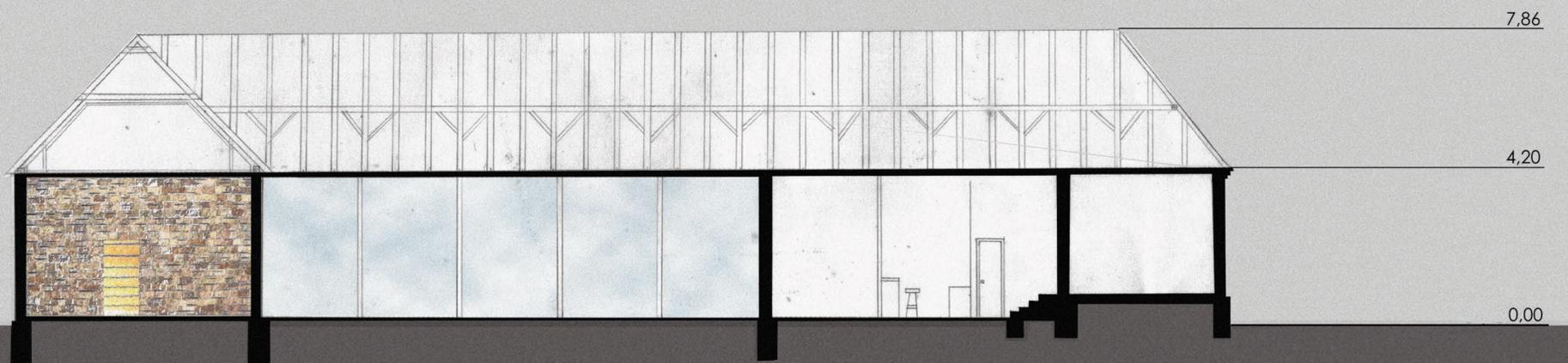
Északi homlokzat M=1:100

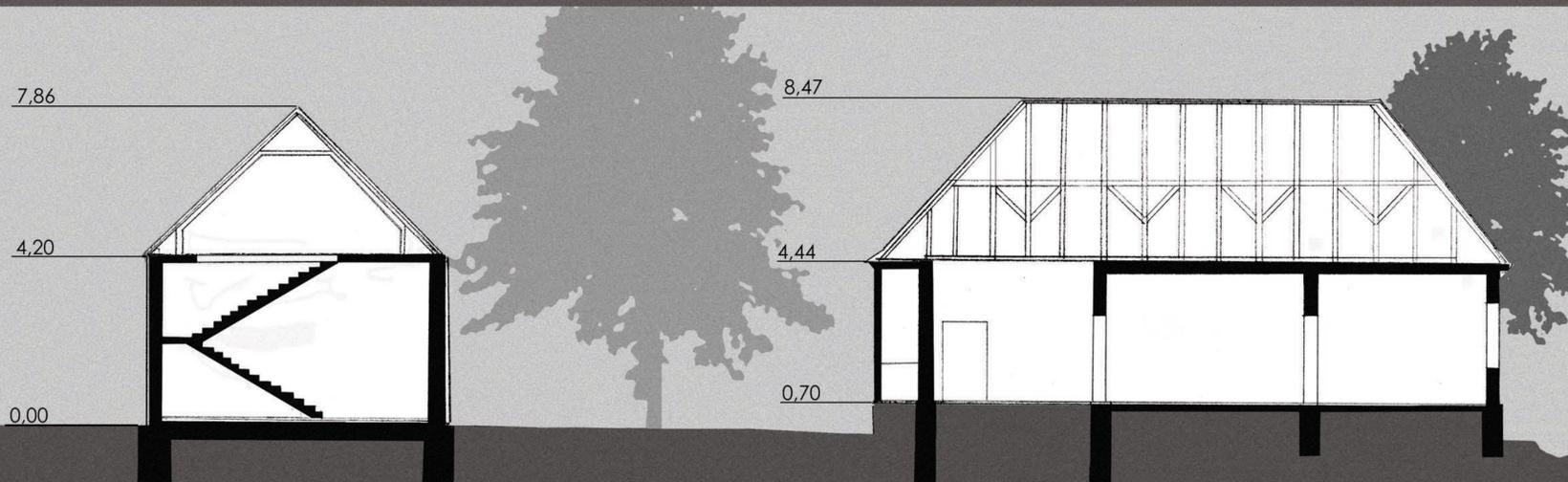
Udvar felőli keleti homlokzat M=1:100

B-B metszet M=1:100

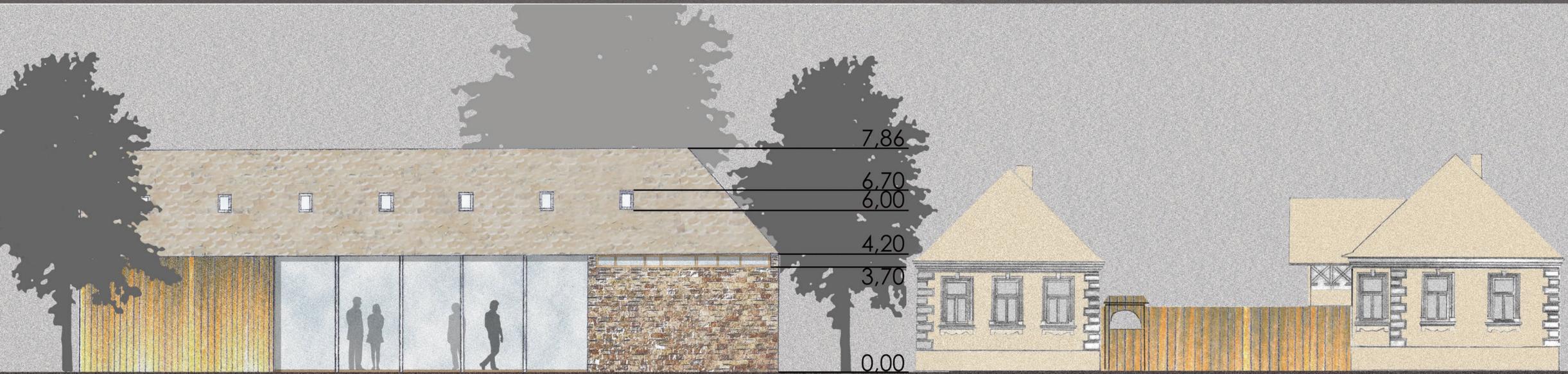
C-C metszet M=1:100

A-A metszet M=1:100

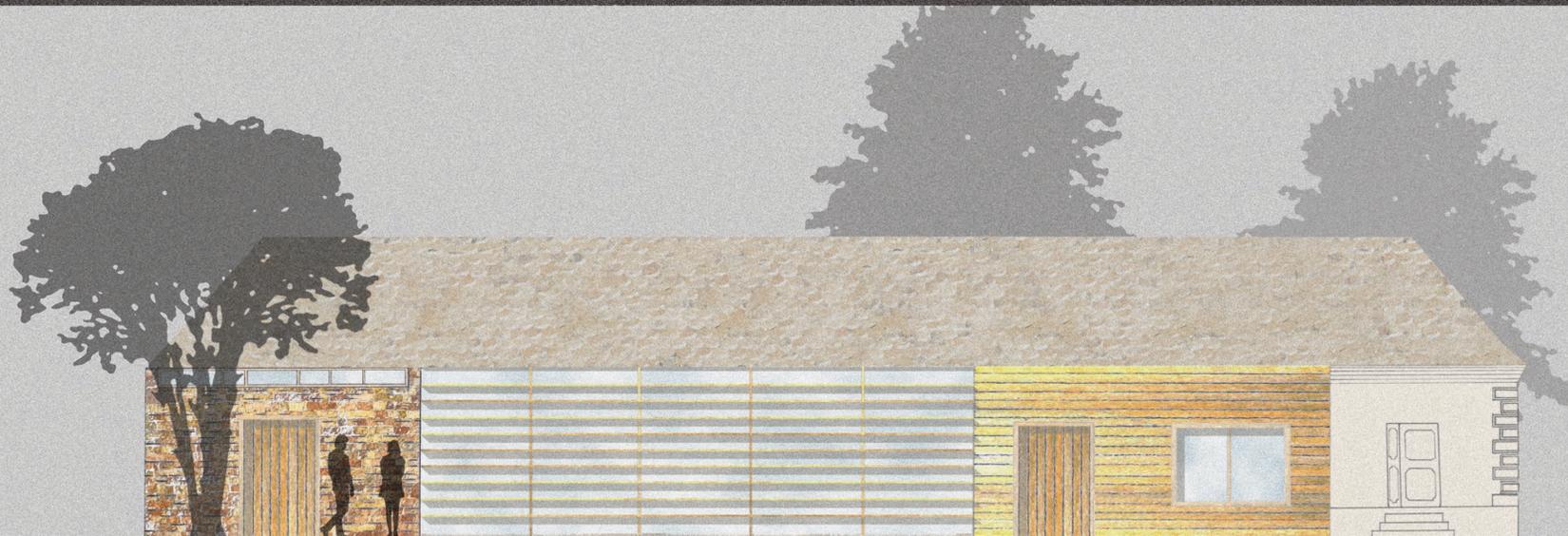

Udvar felőli északi homlokzat M=1:100

Nyugati homlokzat M=1:100

Keleti homlokzat M=1:100

Déli homlokzat M=1:100